

lk 75-76

"Geograafilised andmeallikad ja nende kasutamine"

Programm 10.klassile

34 tundi

Sissejuhatus - teabe ja informatsiooni hulga ja tähtsuse plahvatuslik kasv, teaduse-ja tehnikarevolutsiooni perioodil. Geograafiline informatsioon kui paljude juhtimis-, planeerimis-ja prognoosimisülesannete lahendamise hädavajalik alus.

1 tund

Geograafiliste andmeallikate liigid: tekstilise, arvulise, graafilise, kartograafilise, foto-kino ning aerokosmilise andmestiku allikad. ~~kirjeldused~~

2 tundi

Geograafilise tekstilise andmestiku allikad - aruanded, kodu-uurimuslikud tööd, maadeteaduslikud ülevaated, monograafiad jms., ~~nendest~~ vajaliku ^{teabe} ~~andmestiku~~ hankimine, ~~nendest~~.

2 tundi

Geograafilise arvandmestiku allikad - tabelid, teatmikud, katastrid, bilansid jms., nende kasutamise ja analüüsi meetodid:

4 tundi

Geograafilise andmestiku graafilised allikad - diagrammid, graafikud, ^{profilid} jms., nende ^{iseärasused} ~~eripära~~, Graafilise andmestiku ^{analüüs} kasutamise erijooned, ~~graafikute analüüs~~, üleminek ~~nendelt~~ teistele andmeliikidele.

4 tundi

Kaart kui tegelikkuse registraator ja informatsiooni-allikas. Erinevat liiki kaartide andmestiku spetsiifika: üldgeograafilised ja temaatilised kaardid; ~~XXXXX~~ suure, kesk-

mise ja väikese möötkavalised kaardid; õppe-, teatme-, turismi-
jm. kaardid; looduse üksikkomponentide ja geokomplekside kaar-
did; adminstratiivsed ja majanduskaardid. Kartodiagrammid ja
kartogrammid.

3 tundi

Kartomeetrilised tööd: loodusobjektide pikkuse,
pindala, kõrguse, ruumala, kaldnurkade jms. mõõtmine, selleks
kasutatavad vahendid: möötsirkliid ja kurvimeetrid, planimeet-
rid ja paletid, kõrgusjoonte mõõtmine.

Geograafiliste objektide ruumilise paiknemise seadus-
pärasuste ning loodusnähtuste vast~~ast~~astikuste seoste ja sõltu-
vuste analüüs kaartide põhjal.

7 tundi

Inimtegevuse seisukohalt oluliste looduse tunnuste:
niiskusraziimi, pinnaste mehhaanilise koostise, liigestatuse,
kasutustaluvuse, viljakuse jne. määramine kaartide alusel.

5 tundi

Aerokosmiliste vaatlusmaterjalide erijooned, nende
desifreerimise ja edasise kasutamise meetodid; kosmilise
monitoringu idee.

2 tundi

Geograafiliste informatsioonisüsteemide loomise
põhimõtted ja nende tüübid.

2 tundi

Geograafilise informatsiooni kasutamise üldsuunad
kaasaja aktuaalseimate ~~küsimuste~~ ^{probleemide}: ratsionaalse looduskasutuse,
keskkonnakaitse ja geograafilise prognoosi ^{mise} ~~probleemide~~ lahenda-
misel.

2tundi